

KARLSTADS KOMMUN

2022-10-25 12:00 CEST

Grundskoleelever med funktionsvariationer behöver också praoplatser

Alexander Pettersson, 15, är som vilken niondeklassare som helst, men med en funktionsvariation och behöver lite extra struktur och tydlighet i vardagen. Prao är obligatoriskt för alla elever, men för grundskoleelever med funktionsvariationer är det svårt att hitta en praoplatser. Trots det slutade Alexanders sökande i en lycklig fullträff, hos en livsmedelsbutik i Karlstad.

Precis som för alla ungdomar är det viktigt med struktur och tydlighet i skolan och det är särskilt viktigt för Alexander Pettersson. Han går i en

central särskild undervisningsgrupp (CSU) inom grundskolan där eleverna erbjuds extra undervisningsstöd. Elever på CSU läser samma ämnen och följer samma läroplan som andra elever, vilket inkluderar den obligatoriska praoveckan i årskurs 8 och 9.

–Prao är en viktig pusselbit för att vidga elevers perspektiv kring arbetsliv och arbetsmarknad och kan vara avgörande för elevens val av gymnasieinriktning och framtida yrkesval. För elever på CSU har praoplatser visat sig vara särskilt svåra att få tag på, säger Christina Höök, verksamhetsutvecklare på Karlstads kommun.

”Synd om praotillfällena faller på felaktiga uppfattningar”

Alexander Petterson visade intresse för livsmedelsbranschen, när han skulle praoa för första gången i våras. Det var ett intensivt sökande för att hitta en praoplat, men till slut löste sig situationen när skolan kom i kontakt med en livsmedelsbutik i Karlstad.

–Jag har alltid haft en vision om att jag skulle kunna jobba på Ica eller andra liknande butiker när jag blir äldre. Jag ville prova att se hur det funkar genom att praoa på Ica Fanfaren, säger Alexander.

Man kanske utgår ifrån att det kan vara svårare och mer tidskrävande att ta emot praoelever med funktionsvariationer. Enligt Christina Höök är det ett helt felaktigt antagande.

–Egentligen handlar det om att introducera eleven som är “ny på jobbet” på ett lämpligt sätt. Introduktionen behöver anpassas för en minderårig och tydligt visa vad som gäller på den aktuella arbetsplatsen. Vi har många fantastiska lokala arbetsgivare och det är otroligt synd om praotillfällena faller på felaktiga uppfattningar om våra elevers kapacitet att arbeta, berättar hon.

Lyckad vecka med mycket arbetsglädje

Caroline Gimmå, butikschef på Ica Fanfaren minns Alexander väl och berättar hur hon mötte en helt vanlig och jättegullig kille utanför butiken, som strålade av glädje.

–Man får så mycket arbetsglädje av praoelever som Alexander. Det blir mycket skratt tillsammans och man får en annan typ av avbrott i vardagen. Om handledaren tappar lite tid så får man samtidigt lite tillbaka eftersom

Alexander också gör lite av uppgifterna. Så på det stora hela tappar man inte någon tid att tala om, i alla fall inte i vårt yrke, säger Caroline.

Caroline berättar om en lyckad praovecka för personalens del och tror att Alexander trivdes väldigt bra hos dem. Det visar sig ha varit en ömsesidig uppfattning.

–Mitt första uppdrag var att fylla på kylvarorna. Det var enkelt och roligt. Dessutom trivs jag i svalkande temperaturer, så det passade mig bra. Personalen där var helt underbara och jättesnälla, jag kan inte beskriva dem på något annat sätt. Jag praoar nog gärna på Fanfaren igen den här terminen, säger Alexander.

Tydlig struktur räcker långt

På Ica Fanfaren har personalen samlat på sig goda erfarenheter för att praoveckan ska blir bra, för alla inblandade. Bland det viktigaste som Caroline Gimmå lyfter för praoelever med funktionsvariationer, är att lägga upp ett tydligt och strukturerat schema för eleven. Hon föreslår också att utse en eller två handledare som arbetsgivaren ser som lugna och pedagogiska. Utöver lite planering och logistik är det bara att se fram mot glädjen man får tillbaka som arbetsgivare.

–Vissa behöver ett tydligt arbetsupplägg, särskilt elever i grundskolan och oavsett om det finns en funktionsvariation med i bilden eller inte. De har kanske aldrig varit på en arbetsplats förut och gäller det att vara noga med att visa sådant som vi andra tar för givet. Släpper man bara på rädslan kommer man våga - och vilja - ta emot praoelever med funktionsvariationer igen. Glädjen man får tillbaka lever man på ganska länge, och självklart är Alexander välkommen tillbaka om han är intresserad, säger Caroline.

Favorit i repris

Alexander siktar på en favorit i repris hos samma livsmedelsbutik och delar gärna sina råd och insikter med andra elever som snart ska praoa för första gången.

–Som elev ska man ju verkligen välja det man är intresserad av och inte låta andra bestämma. Är du kluven mellan flera val kan det kanske vara bra med lite hjälp. Det är också bra att fråga om tydliga instruktioner när man kommer till arbetsplatsen, då kommer det bli mycket enklare att jobba vidare själv,

avslutar han.
